

**חוק החילונים המשוחזרים (החזורה לעבודה) (תיקון מס' 21),
התשס"ב-2001***

תיקון סעיף 3

1. בחוק החילונים המשוחזרים (החזורה לעבודה), התש"ט-1949¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף (ב), במקום "לפני הרגיניותו", יבוא "לפני התגיסותנו, ולגבי עובד המשרת במילואים – הוא בעל המפעל שבו הועסק העובד המשרת במילואים סמוך לפני יציאתו לשירות המילואים".

תיקון סעיף 20

2. בסעיף 20 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ושבי ראש הוועדות יתמננו בידי שר המשפטים לאחר חתימתו עם שר הביטחון";

(2) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד "כיוושב ראש הוועדה", יבוא "כל ועדת תעסוקה תהיה של ארבעה חברים והם: אחד הכספיර לכהן כשותפם בית משפט השלום ואשר אינו נמנה עם המפורטים להלן, והוא יהיה היושב ראש, אחד שהוא עובד הלשכה להכונת חילונים משוחזרים משרד הביטחון והוא ירכז את עבודת הוועדה (בחקוק זה – מרכזו עבודת הוועדה)".

תיקון סעיף 21

3. בסעיף 21 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "מקופחות" יבוא "הופרו";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) מרכזו עבדות הוועדה ישלח לנתקבע, בדרך רשות או בפקסימיליה, העתק מהבקשה סמוך להגשתה, ביצירוף הוועדה כי הוא רשאי להגיש לוועדה את תשוכתו בכתב וכי החל בתום עשרה ימים מיום משלאה העתק הקששה לנתקבע, רשאית הוועדה להפעיל את סמכיותה לפי חוק זה אף ללא קבלת תשוכתו; שר הביטחון רשאי לקבוע דרכי נספנות למשלאה העתקי בקשה לפי סעיף קטן זה, וכן לקבוע נהלים למשלאות";

(3) במקומות סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) מצאה ועדת תעסוקה שבבעל מפעל לא קיים חובה המוטלת עליו כלפי התובע לפיה חוק זה (בחקוק זה – הנתקבע), תיתן אחד מכללה:

(1) בהסכמה התובע – צו המורה לנתקבע לקבל או להחזיר, לפי העניין, את התובע לעובדה, בתנאים, בזמן ובמקום שתקבע (בחקוק זה – צו להעסקה);

(2) צו המורה לנתקבע לשלים לתובע, במועד שתקבע, פיצויים בסכום השווה לחמש פעמיים השכר שהחובע קיבל או שהיה זכאי לקבל בעבור חדש העבודה שבסמך לפני הפרת זכותו; ואולם רשאית הוועדה להחיליט, מטעמים מיוחדים שיירשםו, לפסק פיצויים בסכום אחר שתקבע; לעניין חישוב השכר לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 13 וחותקנות שלפי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963² (בחקוק זה – צו לפיצויים);

* נתקבל בכנסת ביום ד' בכסלו התשס"ב (19 בנובמבר 2001); הצעת החוק ורבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק 3036, מיום י' באלו התשס"א (29 באוגוסט 2001) עמ' 794.

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 13; התשנ"ח, עמ' 40.

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

(3) צו להעסקה וצו לפיצויים, כאחד (בחוק זה – צו משלול), ואולם סכום הפיצויים בצו משלול ייקבע, על אף הוראות פסקה (2). רק בהתאם לנזק שנגרם לתוכע בפועל עקב הפיטורים שלא כדין; בהערכת הנזק שנגרם לתוכע לענן צו משלול תשלול הוועדה, בין השאר, הפסד שכיר עבורה, נזקים כספיים אחרים עקב החסר בזמן שהליך ממועד הפרת הזכות וכן פגיעה בשמו הטוב או במוניטין של התובע ועגמת הנפש שנגרמה לו.

(ד) נתנה ועדת תעסוקה צו מהוצאות שלפני סעיף קטן (ג) תורה בו כי הנتابע יישא בהוצאות התובע בשל ההליך בסכום שקבעה, דין הוצאות שקבעה הוועדה לפני סעיף קטן זה כדין פיצויים שנקבעו לפי חוק זה.

(ה) לסכום הפיצויים וההוצאות שציוויה ועדת תעסוקה ושלאל שולמו כאמור, ייוספו וייהו חלק מהצעו, הפרשי הצמדה כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961³, וכן ריבית עצמה, כמשמעותה בחוק האמור, בכפוף השיעור הקבוע בסעיף 50(א) לחוק הוצאותה לפועל, התשכ"ז-1967⁴, מהמועד שנקבע בצו לתשלום ועד למועד הפריעון בפועל".

הוספת סעיף 21

4. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

"אכיפת העוינים 21. (א) צו להעסקה, בין בצו יחיד ובין בצו משלול, וכן צו זמני במשמעותו בסעיף 26, שנתנה ועדת תעסוקה, דין לענן סעיף 6 לפקודת ביזון בית משפט⁵ (בסעיף זה – הפקודה), כדין צו שנייתן על ידי בית דין אזרוי לעבורה; לשופט בית הדין האזרוי לעבורה תהא הסמכות לפני סעיף 6 לפקודה לענן הוצאותו כאמור שניתנו על ידי ועדת תעסוקה או על ידי בית הדין, ולענן סעיף 8 לפקודה יהיו לבית הדין האזרוי לעבורה, במותב של שלושה שופטים, הסמכויות של בית המשפט העליון.

(ב) עשה בית הדין שימוש בסמכותו לפי סעיף 27(א)(א), לא יעשה שימוש בסמכותו לפי הוראות סעיף זה".

תיקון סעיף 23

5. בסעיף 23 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "עשר שנים" יבוא "עשרים שנים";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) ייביא:

"(ב') כל מי שהיה צד להליך לפי סעיף 21 ואינו המערער יהיה משיב בערעור, ובערעור על החלטת ועדת תעסוקה לפי סעיף 41(ב) – גם ועדת התעסוקה; כן רשאים להעתר כלפי משבים הארגונים המפורטים בסעיף קטן (ב)(3) עד (5)".

תיקון סעיף 26

6. בסעיף 26 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא: "היו הרעות שקולות, תהיה ליושב ראש הוועדה דעה מכרעת";;

(2) אחרי סעיף קטן (ד) ייביא:

"(ה) (1) ועדת תעסוקה רשאית בכל עת עד לסיום ההליך לפנייה, לבקש את התובע או ביוזמתה, למצוות על הנتابע, בצו, להחזיר את התובע לעבודתו

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁴ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

⁵ חוקי איי, ברוך א/, (ע) (א), 332, 356.

אצל הנ壯בע; צו לפי פסקה זו יעמור בתקופו עד לסיום ההליך לפני הוועדה או עד למועד מוקדם מוה שקבעה (בחקוק זה – צו זמני);

(2) צו זמני לא יינתן אלא בהתקיים כל אלה:

(א) חלף המועד למתן תשובת הנ壯בע לפי סעיף 21(א);

(ב) ועדת התעסוקה סבורה, על סמך הנתונים שלפניה, כי קיים בסיס לכואורה להניח שה壯בע פיטר את התובל בעיגוד להוראות חוק זה;

(ג) אי מתן צו זמני עלול להגריל את נזקי התובל או להכביר על החזרת התובל לעובודה בסיום ההליך;

(ד) לעניין צו זמני ביוזמת הוועדה – התובל הסכים למתן הצו.

הווספה סעיף 26 א' 7. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא:

26. (א) חבר ועדת תעסוקה לא ידון בבקשת מסויימת, אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לחבר ונדרת התעסוקה לבין עניין אחר שלו; לעניין זה –

"ענין אחר" – לרבות עניין של קרוב של חבר ועדת התעסוקה או עניין של גוף לחבר ועדת התעסוקה, או קרובו, הם מנהלים או עובדים אחרים בו, או עניין של גוף שיש להם בו חלק – בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנחל או בזכות העבאה;

"קרובי" – בן זוג, הורה, ילד אח או אחיות או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר ועדת תעסוקה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יראו ניגוד עניינים אם הוא נובע מהוראת סעיף 20(ג) ולפיה חבר ועדת תעסוקה יתמנה מתוך ציבור של בעלי עניין או השתיכות מסוימים.

(ג) נתרבר לחבר ועדת תעסוקה שהוא מנوع מהשתתף בדיון בבקשת מסויימת בשל ניגוד עניינים, יודיע על כך לחבריו הוועדה האחרים, ואם החל הדיון – גם לבבעלי הרין, וימנע מהשתתף בדיון באותו בקשה.

(ד) התעוור אצל חבר ועדת תעסוקה ספק בשאלת אם הוא מנוע מהשתתף בדיון בבקשת מסויימת בשל ניגוד עניינים, או טען אחר מבעלי הרין לחבר ועדת תעסוקה מנוע כאמור, תחליט בדבר ונדחת התעסקה לרבות אותו חבר ותנמק את החלטתה.

(ה) לא תישמע טענה של בעל דין כי חבר ועדת תעסוקה מנוע מהשתתף בדיון בבקשת מסויימת בשל ניגוד עניינים, אלא אם כן נטען בתחילת הדיון או מיד לאחר שנדרעה לבעל דין עילית ניגוד העניינים.

(ו) נמנע מחבר ועדת תעסוקה להמשיך ולהשתתף בדיון בבקשת מסויימת בשל ניגוד עניינים, ימלא את מקומו לצורכי המשך הדיון באותה בקשה חבר ועדת אחר הנמנה עם אותו ציבור, מהמפורטים בסעיף 20(ג). שאליו משתיר החבר המנוח מהשתתף כאמור.

בסעיף 27 לחוק העיקרי –

(1) במקומות כוורתה השוליים יבוא "אי קיום צו להעסקה";

(2) במקומות סעיפים קטנים (א) ו(ב) יבוא:

(א) (1) נתנה ועדת תעסוקה או נתן בית הדין האזרוי לעובדה, צו להעסקה לפי סעיף 21(ג) או סעיף 24, לפי הענין, בין בצו ייחיד ובין בצו מושלב, והנתבע לא קיימן את הצעו, ראשין בית הדין האזרוי לעובדה, לפי בקשה התובע, לחייב את הנتابע, נוסף על פסיקת הוצאות ההליך, לשלט לתוכע פיצויים בסכום מוגדל, אשר לא יפחית מפני אחד וחצי מהשיעור הקבוע בסעיף 21(ג)(2) רישה, אלא אם כן יחוליט בית הדין, מטעמים מיוחדים שירישמו, לפסקו פיצויים בסכום אחר שיקבע; בהחלטת בית הדין יקבע המועד לתשלומים; דין פיצויים לפי פסקה זו כדין פיצויים לפי סעיף 21(ג).

(2) עשה בית הדין שימוש בנסיבותיו לפי סעיף 21א, לא יעשה שימוש בנסיבותיו לפי סעיף זה אלא אם כן חלפו שלושים ימים מן היום שבו נעשה שימוש בנסיבות לפי סעיף 21א ובית הדין קבע כי הנتابע לא קיימן את הצעו.

(ב) בסעיף זה, "לא קיימן את הצעו" – לא קיימו במלואו או בחלקו, או קיימו שלא בתום לב;"

(3) סעיף קטן (ג) – בטל;

(4) בסעיף קטן (ד) במקומות הרישה עד "לדין פלילי" יבוא "אין להגיש בקשה לבית הדין האזרוי לעובדה".

בסעיף 28 לחוק העיקרי –

(1) במקומות כוורתה השוליים יבוא "הוצאה לפועל של צו לפיצויים ורישום צוויים";

(2) במקומות סעיף קטן (ג) יבוא:

(א) שר הביטחון ירושם צו של ועדת תעסוקה סמוך לנ廷נותו, לא יהיה בהגשת ערעור כדי ליעכב את ביצועו, אלא אם כן בית הדין האזרוי לעובדה שאליו הוגש הערעור הרורה אחרת."

בסעיף 35 לחוק העיקרי –

(1) בכורותה השוליים, המיללים "בתביעה בפסקית רגל" – יימחקו;

(2) במקומות סעיפים קטנים (א) ו(ב) יבואו:

(א) דין פיצויים והוצאות שתצווה ועדת תעסוקה, או שיצווה בית הדין, לשולם לתוכע לפי חוק זה וכיום שכר עבורו כמשמעותו בחוק הגנת השבר, התשי"ח-1958⁶, לענן דין קרימה לכל שאר הוצאות בפרק או בפסקית רגל לפי כל דין".

בסעיף 41א לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) המיללים "ואם פיטר בעל מפעל עובד בשל שירותו במילואים, בטלים הפיטורים" – יימחקו;

⁶ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) לא יפטר בעל מפעל עובד בשל שירותו במילואים, קראתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים, לרבות בשל תדרותו או משכו (בחקוק זה – פיטורים בשל שירות מילואים) ואם פיטרו – בטלים הפיטורים;."

(3) בסעיף קטן (ב), במקומות הטעפה החל במילאים "ודעת תעסוקה שהוא כללית" יבוא "ולענין שירות מילואים העולה על יומיים רצופים, לא יפטרו אלא היתר כאמור גם בתקופה של עשרים ואחד ימים לאחר תום שירות המילואים; לא ניתן הוועדה היתר לפיצ'ר קטן זה אלא אם כן יוכיח בעל המפעל כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות המילואים; הוועדה תיתן את החלטתה, ככל הנינתן, לאחר שתובא לפניה תגבות העובד;".

(4) בסעיף קטן (ג), במקומות "הימים שבהם נמצא העובד בשירות המילואים" יבוא "התקופות המפורטות בסעיף קטן (ב);"

(5) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בחקוק זה, "פיטורים" – לרבות אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצרה, שהוא אחד מכללה:

(1) חוזה עבודה לתקופה קצרה של שנים עשר חודשים או יותר;

(2) חוזה עבודה לתקופה קצרה הפחותה משנים עשר חודשים, שהאריך או שחידש העסקה כורמת של העובד שהיתה סמוך לפני תחילת תקפו של החוזה".

12. אחרי סעיף 41 לחוק העיקרי יבוא:

"חובותיו של 41. (א) לעניןעובד של קבלן כוח אדם, יהלו הוועדות אלה: מעסיק בפועל

(1) מעסיק בפועל לא יגרום לפיטוריו של עובד בגין להוראות חוק זה;

(2) קבועה ועדית תעסוקה כי התובע פטור בגין להוראות חוק זה –

(א) חוזה היא כי המעסיק בפועל הוא שגרם לפיטוריו כאמור;

(ב) צו להעסקה, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, יינתן נגד קבלן כוח האדם והמעסיק בפועל, אלא אם כן קבועה הוועדה אחרת;

(ג) צו לפיצויים, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, יינתן נגד המעסיק בפועל, אלא אם כן מעאה הוועדה כי התקיימים אחד מכללה:

(1) קבלן כוח האדם פיטר את התובע בגין להוראות חוק והמעסיק בפועל לא גרים לפיטורים כאמור; התקיים האמור בפסקה זו, יינתן החזו לפיצויים נגר קבלן כוח האדם;

(2) קבלן כוח האדם פיטר את התובע בגין להוראות חוק והמעסיק בפועל גרים לפיטוריו

כאמור; צו לפיצויים לענין פסקה זו יינתן, לפי הוראות סעיפים 21(ג)(2) ו-27(א)(1), לפי הענין, נגד המעסיק בפועל ונגד קבלן כוח האדם, בהתאם לחלוקת האחריות ביניהם כפי שתקבע ועדת התעסוקה.

(ב) הוראות סעיף זה באות להוסף על החובות והאיסורים החלים על קבלן כוח אדם כבעל מפעל לפי חוק זה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על פיטוריים או גրימת פיטורים לפי הענין של עובד של קבלן כוח אדם, בתום התקופה הקבועה בסעיף 12(א) או (ב) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996,⁷ אלא אם כן קבועה ועדת התעסוקה אחרת, מטעמים מיוודאים שיירשמו.

(ד) בסעיף זה ובסעיף 41ג –

"קבלן כוח אדם", "מעסיק בפועל" – בהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;

"פיטוריים" – בהגדרתם בסעיף 41(ה) וכן הפסקת עבודה, זמנית או קבועה;

"גורם לפיטורי", לענין מעסיק בפועל – הביא לכך שקבלן כוח האדם פיטר את התובע בגין הוראות חוק זה.

14ג. (א) בלי לגרוע מההוראות סעיפים 41א ו-41ב, קיבל עובד צו קריאה לשירות מילואים, יודיע על כך בתוך שבעה ימים מיום קבלת הצו, לבעל המפעל, לממונה עליו במפעל, או לאחריו על כוח אדם במפעל, ואם הוא עובד של קבלן כוח אדם – לממונה עליו או לאחריו על כוח אדם, אצל המעסיק בפועל או אצל קבלן כוח האדם; הוראה זו תחול רק לגבי שירות מילואים שניתי שלגביו ניתנה בפועל, לעובד, התראה של 60 ימים לפחות, הנמנית מהתאריך משולח צו הקריאה עד למועד תחילת שירות המילואים, בהתאם להוראות קריאה לשירות מילואים המוצאות על ידי אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל.

מבחן הדרעה

(ב) לא היה העובד מושע בפועל במועד שקיבל צו קריאה לשירות מילואים כאמור בסעיף זה, יודיע על קריאתו לשירות המילואים לפי הוראות סעיף זה בתוך שבעה ימים ממועד תחילת עבודתו במפעל.

(ג) בסעיף זה, "שירות מילואים שניתי" – כמשמעותו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986.⁸

תיקון סעיף 43

13. בסעיף 43(א) לחוק העיורי, אחורי פסקה (2) יבוא:

"(3) לא יפגע בזכותו של העובד לתבוע פיצויו לפי סעיף 21(ג)(2) או (3) בשל נזק שנגרם לו עקב הפרת זכות מוכוויותיו לפי חוק זה, שנגרם, שהתגבש או שנורע לו עליו לאחר החלטת ועדת התעסוקה או בית הדין, לפי המאוחר".

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201; התש"ס, עמ' 247.

⁸ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

14. בחוק שווון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988⁹, בסעיף 2(א), במקום "marsh שירות המילואים" יבואו "שירותו במילואים, קרייתו לשירות מילואים או שירותו העצמי בשירות מילואים כהגדתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, לרבות מחמת תדיות או משכו".

15. תחילתו של סעיף 20 לחוק העיקרי בנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסוםו או במועד מוקדם יותר שיקבע שר הביטחון בצו.

בני מין בן אליעזר
שר הביטחון

אריאל שרון
ראש הממשלה

אברהם בורג
יוושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

⁹ ס"ח התשמ"ח, עמי 38.